

İnternet Demokrasi ve Kalkınma için Yaşamsaldır !

Sayın Hocalarım, Sayın Konuklar, Sayın katılımcılar, Sayın basın mensupları, netdaşlarım, 20. İnternet Konferansı açılış törenine hoş geldiniz, hepimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bu konferansın gerçekleşmesinde emeği geçen herkese, Konferans Yürütme Kurulu ve İnternet Teknolojileri Derneği adına teşekkür etmek istiyorum. Başta ev sahibimiz, İstanbul Üniversitesine sayın rektörümüzün sahsında teşekkür ederiz.

Bildiri veren, panele katılan, seminer veren, oturum yöneten aktif katılımcılara ve dinleyicilere, izleyicilere çok teşekkür ederim. Sponsor ve destekçilerimiz Argela, IBM, Bimeks, CardTek, Mediaclick, o Plavcı , İpanema Espresso, BtHaber, Turk-internet.com, tech Inside , TETAM ve kardeş STK'lar isoc-tr yada İnternet Derneği, LKD ve Alternatif Bilişime teşekkür ederiz. Yerel organizasyonu yapan, Enformatik Bölümü mensuplarına ve Organizasyon şirketimiz Cresga'ya teşekkür ederiz..

Bu konferans fikri Türkiye İnternetinin emekleme günlerinde daha 2 Mbitlik omurga hayal edilirken, ortaya çıkan çalkantıyı azaltmak, paydaşları bir masa etrafında toplamak, ve ortak akıl oluşturmak amacıyla ortaya atılmıştı. İlk yıllar bürokrasinin merkezi Ankara, ile iş dünyasının merkezi İstanbul arasında gidip geldik, büyük ölçüde tüm paydaşları da buluşturduk. Bu gün bu 2 merkezin ilgisini pek çekemiyoruz. Çünkü Türkiye interneti çok büyüdü. E-devlet'de epey yol aldık. Başarılı bir çok internet şirketimiz var, genç girişimcilerimiz var.

Biz hala, bu konferansın, internetle ilgilenenlerin buluşma noktası, bilgi ve deneyimlerin paylaşıldığı, sorunların tartışıldığı bir platform, ortak aklın arandığı bir ortam olmasını arzuluyoruz. Bu konferansın, internet konusunda, topluma entelektüel liderlik etmesi arzumuzdan ve çabamızdan vazgeçmedik. Ana sorunların ülkenin gündemine taşınması, o sorunlar için alternatif çözüm arayışlarına ortam sağlama amacı hala geçerli. Bu nedenle, hem başarı ve başarısızlık örneklerine, yeni pojelerin tanıtılmasına, Türkiye internetin çeşitli kesim ve boyutlarının resmini çeken çalışmalara, bildiri, panel, çalıştay ve her kesime yönelik seminerlere genişçe yer vermeye çalışıyoruz.

İnterneti Nasıl Algılamalı ?

İnternet dünyada 3.4 milyar insanın yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir; ve yaşamımızı sürekli olarak değiştirmektedir. Bu konferansı düzenleyenler olarak, interneti, insanlığın yeni toplum biçimi olduğunu düşündüğümüz, Bilgi Toplumu oluşturan araç ve kavramların temsilcisi olarak görüyoruz. Sanayi devrimi insanın kol gücünü çokladı, onun etkin kullanımını mümkün kıldı. İnternetin temsil ettiği devrim ise, insanın beyin gücünü çokluyor, onun ürünlerinin paylaşılmasını, yeniden üretilmesini kolaylaştırıyor. İnternet Bilgi Toplununun taşıyıcısı, ön

modeli, katalizörü konumunda. Yaşam gitikçe artan bir şekilde bilgi ve enformasyon üzerine dönüyor. Artı değer yaratmanın ana unsuru, bilgi, ar-ge, inovasyon, yani eğitilmiş insanların beyinsel ürünleri oluyor. İnternet bireyi özgürleştiriyor, güçlendiriyor. Kitlelere örgütlenme ortamları sunuyor, onları güçlendiriyor. Hiyerarşik yapıları kırmaya başlıyor. Nasıl sanayi devrimi sancılı olduysa, Bilgi Toplumuna dönüşüm de uzun ve sancılı olacaktır. İnternet dünya üzerinde milyarlarca insanın katıldığı bir paylaşım, öğrenme, üretim ve eğlence ortamıdır. Biz, toplum olarak sosyal medya da kavga ederken pek farketmiyoruz, ama İnternet, sektörleri yeniden yapılandıran, meslekleri değiştiren, kamu yönetimi, demokrasi, hizmet ve ticareti yeniden tanımlayan devrimsel bir gelişmedir. Birbirlerini hiç görmeyen insanlar, insanlığın ortak mülkiyeti için ürünler geliştirmekte; özgür yazılım, açık erişim, açık ders malzemeleri, açık bilim, açık tıp, açık biyoloji gibi projeleri hayata geçirmektedirler. Bu bağlamda İnternet, Sanayi devriminden daha önemli bir gelişmedir. AB'nin bir önceki sayısal Günden sorumlu kişisi, toplumu yeniden yapılandırmak açısından, internetin elektrik, telgraf ve matbadan daha önemli olduğunu söylemiştir.

Dünya Nerede, Türkiye Nereye Gidiyor ?

İnternetin boyutları konusunda bir kaç rakam verirsek: 3.4 milyara yakın insan internet kullanıcısı. İnternete kayıtlı bilgisayar sayısı 1 milyar 34 milyon civarına. Bir miktar oynasada 1 milyara yakın web var. Dünyada toplam 300M kadar alan adları var. Blog ve video sayısının yüz milyonlar ölçüsünde olduğunu biliyoruz. Google artık sayfa sayısı vermiyor, ama 2008 de 1 trilyon URL'e ulaştığını açıklamıştı. Facebook günlük kullanımda milyarı aştı. Twitter, İstagram, LinkedIn, Pinterest gibi sosyal ağlar gittikçe gelişiyor. Türkiye'ye gelince 16-74 yaş grubunda kullanım %56, Erkekler %66, Kadınlar %46, Kent ve Kırsal arasında kadın erken arasında ciddi bir fark var. TUIK bu istatistikleri artık vermiyor. 2013 verilerine göre Kent'te %61-%42 ve Kırsalda bu %33 ve %14. İş yerlerinin %93'ü internete bağlı ama ancak %65'nin webi var. İnternet kullananların %52'si, yani toplumun, %28'i devlet hizmetini kullanıyor. İnternete kayıtlı bilgisayar 7 milyon civarında. TR altında 371 bin alan adı var. Yurt dışında da 1.3M civarında var . Kabaca değerlendirirsek; dünya ortalamasını yakaladık ama, Avrupa ortalamasını yakalayamadık.

Uluslararası indekslere durum, parçalı bulutlu; çoğunlukla bulutlu. Genellikle, 190 ülke arasında 60'ın üstündeyiz. İnsani gelişme, demokrasi, basın ve ifade özgürlüğü, ve toplumsal cinsiyet indekslerinde çok kötüyüz; 69/192, 125/142, 154/179 . WWW vakfının sıralamasında 58/81 durumdayız: bu özgürlük, içerik ve yarar alt indekslerinde de aynı civarda.

Türkiye İnterneti gelişiyor. Mobilde ilginç uygulamalar var, en yeni cihazları alıyoruz. Finans sektörümüz internet işinde oldukça başarılı. Kamuda Maliye, Sağlık, Adalet sisteminde önemli projeler var. E-devlet hizmetleri sunumunda Avrupa ortalamasının üstündeyiz. Büyük özel sektör interneti oldukça iyi kullanıyor. Okullar için 8 milyarlık Fatih Projesi yürüyor görüntüsü veriyor. Çeşitli ar-ge teşvikleri var, teknokentler çoğalıyor. İnternet ve Bilişimle ilgili bir kaç bakanımız var.

Türkiye Gemisi Rotasını Bilgi Toplumuna henüz döndüremedi!

Bütün bunlara rağmen, ülkede Bilişim, Bilgi Toplumu konularında bir dağınıklık söz konusu. Ülkemizde planlı, sistematik, kapsamlı ve tutarlı bir Bilgi Toplumu yöneliş olduğunu söylemek mümkün değil. 2006-2010 kapsayan Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı vardı, kimsenin haberi yoktu. Şimdi 2015-2018 Bilgi Toplumu Strajesi var, ama E-devlet Eylem planı hazırlanıyor. . Türkiye gemisinin rotasını bilgi toplumuna döndürecek boyutta sahiplenme, yapılanma, program, ve çaba yok. Bilgi Toplumu çalışmalarını koordine edecek kapasitede bir yapılanma yok.

Yapılanma olarak, Bilgi Toplumu Dairesi, Başbakanlık e-devlet grubu, Türksat, BTK, Sanayi Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı var. Bunun bir Parlamento ayağı yok. Sivil toplumu, özel sektörü, üniversiteyi ve basın için içine çekecek, ortak akli arayacak, saydam ve katılımcı, felsefe, kadro ve yapılar yok. Moda deyişimiyle Multi stakeholder yapılar yok; bir başka deyişle Türkiye İnternetinde yeterli düzeyde yönetim yok.

Yasaklar Kanayan Yara

Türkiye İnternetinin özgürlük boyutu ve yasaklar kanayan yarasıdır. Ülkemiz 8 yıldır, 5651 nolu yasa yoluyla, tabir caizse, "İnternetle Savaşıyor". Ülke olarak kanıksadık ama, 5651'in getirdiği yapı, demokratik hukuk devletinde kabul edilemez bir Hukuk Faciasıdır. Bugün itibarıyla 106 bin web yasaklı, geçen yıl bu 60 bin idi. Basitçe yargısız infaz sözkonusudur. Yasaklamalar, bütün iletişimi, izleme çabası, insan hakları, hukuk devleti açılarından kaygı verici gelişmelerdir. Bunlar mevcut anayasal hakların ihlalinin ötesinde uluslararası hukukun, ve internet kurallarının/protokollerin çiğnenmesi anlamına gelmektedir. Bütün bunlar çocukları koruma bahanesiyle yapılıyor. Çocukların korunması konusunda bir anlaşmazlık yok. Sorun bunun nasıl yapılacağında. Hoşgörü, diyalog ve yönetim içinde insan odaklı çözüm aramalıyız. Saydam ve katılımcı yapılarla, ifade özgürlüğü ekseninde sorunu çözmeliyiz.

Türkiyenin dünya İnternet literatüre girdiği iki nokta öne çıkıyor: biri YouTube/twitter engellemesiyle öne çıkan yasakçı bakış, diğeri ise Gezi olayları sırasındaki Sosyal Ağ kullanımınıdır.

Bilgi Toplumu Strateji ve Eylem Planının temel hedefi, emek yoğun bir ekonomiyi ve kırsal ağırlıklı bir toplumu, bilgi yoğun bir ekonomi ve toplumsal yapıya dönüştürmek olmalıdır. Türkiye'yi Bilgi Toplumu taşıyacak kadroları yetiştirmeye yönelik çalışan bir programımız ve politikalarımız yok, ve var olan kadroları kamuda tutacak insan kaynakları politikalarımız sorunlu. Serbestleşme mevzuat olarak tamam ama, pratikte ağır aksak ilerliyor; istatistikler fiili tekelin devam ettiğini gösteriyor. Bir başka deyişle bilişim ve internet sektöründe tam rekabetin olduğunu söylemek zor.

Dünya Çocuklara Programlama Öğretmeye Çalışıyor

Ülkemizde Bilişim insan gücünde ciddi sorunlar var; en başta vizyon ve plan eksikliği öne çıkıyor. Öğrencilerimize, bilgisayar/bilgi okur yazarlığı dışında, etik, güvenlik, estetik ve temel programlama, ağ, veritabanı ve bilişim sistemleri kavramlarını öğretmeliyiz Dünya çocuklara ana okulundayken programlama öğretmeye çalışıyor. Tim Benners-Lee politikacılara programlama öğretmek istiyor.

İnternetden ve Sosyal Ağlardan Korkmayın, onları ciddiye Alın!

Gittikçe artan bir şekilde devletler, interneti zapturapt altına almak istiyorlar, ama kitleler daha açık bir toplum istiyorlar; saydamlık, hesap verilebilirlik, yönetime katılma, ve refahtan pay istiyorlar. Bunu kamu yönetiminden istedikleri kadar, tüm kurumlardan istiyorlar. Wikileaks'i dünya yurttaşlarının gerçekleri öğrenme, saydamlık talebi penceresinden görmek gerekir. Snowden'i de aynı yönde yapılmış önemli bir katkı olarak almak gerekir. İnternet yaşamın vazgeçilemez bir gerçeği oldu. Biz diyoruz ki, İnternet'den Korkmayalım! Onu öğrenelim! Olanaklarını ve olası risklerinin farkında olalım. İnterneti kendimizi geliştirmek, işimizi geliştirmek, daha iyi yapmak, daha iyi dünya vatandaşı olmak için kullanalım. İnterneti, telefon ve elektrik gibi doğal kabul edelim. Kendimizi özgürleştirmek, yenilemek için kullanalım. Demokrasiyi geliştiren bir yurttaş olarak katkımızı göstermek için kullanalım, toplumsal katılım ve denetim için kullanalım.

Biraz sonra açılış Konferansında Sayın Mehveş Evin “Türkiye’de İnternet ve Sivil hareketler” konulu konuşmasını yapacak. Bunun dışında bu konferansta toplam 55 oturumda 11 Panel/Çalıştay, 19 seminer, 16 bildiri, 6 Davetli oturum ve 3 Teknoloji sunumu ve başarı hikayesi oturumu var. 2 tane tam günlük seminer (Ağ Yönetimi ve Derin Öğrenme), 2 tane yarım günlük seminer (Cizge Veri Tabanları ve Kapalı Çarşı Esnafına E-ticaret) var. İnternetin, ticari, hukuksal, sosyal boyutlarını kapsayan 51 bildiri arasında İnternetin tüm boyutları hakkında inceleme bulmak mümkün. Eğitim seminerleri, bireysel ve kurumsal kullanıdan, programciya, bilim adamından girişimciye toplum farklı kesimlerine yönelik olacaktır. Seminerlerin önemli kısmı Özgür yazılım etrafında olacaktır. Linux ve Özgür yazılımlar, İnternet üzerinde yayılmış 10 Milyon civarında gönüllünün ürettiği 1 Milyon civarında yazılımı kapsamaktadır. Özgür yazılım, bireyler, kurumlar ve ülkeler için tasarruf, istihdam, güvenlik ve rekabet açılarından önemlidir. Ülkemizin yazılım stratejisinin önemli bir parçası olmak gerekir. Özgür Yazılımın yansımaları arasına creative commons, crowd sourcing, crowd funding, wikipedia gibi paylaşma ve katılım felsefeli projeleri e sayabiliriz.

Birkaç oturumdan bahsetmek istiyorum. ISOC, ICANN ve Google'dan konuşmacıların olduğu İngilizce bir oturum, Çocuklara programlama öğretmek konusunda dünyadaki ve ülkemizdeki gelişmeleri anlatan bir oturum, Kadın Bilişimcilerin tartıştığı bir Panel, Whatsup ile boşanmayı irdeleyen bir Panel, ülkemiznin alt yapısını inceleyen bir panel, E-imza ve kamuda ilginç projeseri anlatan bir e-devlet oturumu, Eğitim vve Güvenlik oturumlarına dikkati çekmek isterim. Bilişim Firmalarımızdan başarı hikayeleri ve teknolojişk gelişmeleri anlatan oturumlar var.

Konferansa katılmak, yeni şeyler öğrenmek, yeni dostluklar, yeni ağlar oluşturmanın yanında, Türkiye İnternetine sahip çıkmak, yasaklara karşı tavır almak, katılımcı, saydam ve demokratik bir toplum oluşturma çabasına katkı vermek, “bu çorbada benim de bir tutam tuzum var “ demek için önemli.

Biz, İnterneti çok önemsiyoruz. Bu konferansları da genelde interneti, özelde Türkiye internetini tartışacak, toplumun gündemine koyacak, ve ülkemizin gelişmesine katkı verecek bir platform, ortak akıl için bir ortam olarak tutmaya çalışıyoruz, çalışacağız. İnternet konferansını, ülkenin Bilgi Toplumu ve e-devlet çabalarının gözden geçirileceği, geri besleme yapılacağı bir dost ortamı yapmak istiyoruz.

Demokratik, gelişmiş bir Türkiye için bu davet bizim!

Katkı veren herkese tekrar teşekkür eder, başarılar dilerim.

İnet-tr YK Adına

Mustafa Akgül

1 Aralık 2015